Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет комп'ютерних наук
Кафедра безпеки інформаційних систем і технологій

Ухвалено
Вченою радою
факультету комп'ютерних наук
Протокол № 12 від 11.09.2020
Голова Вченої ради _____

Назва курсу	Математичні методи в кібербезпеці
Викладач (-і)	професор кафедри БІСТ Горбенко І.Д.
Профайл викладача (-ів)	http://www-csd.univer.kharkov.ua/about-us/sub-faculty/kafedra-bezpeki-informatsijnih-sistem-i/personalnij-sklad/
Контактний тел.	Кафедра: (057) 705-10-83
E-mail:	i.d.gorbenko@karazin.ua
Сторінка курсу в системі дистанційного навчання	
Консультації	*Очні консультації*: розклад в університеті (на кафедрі). *Он лайн консультації*: через e-mail.

1. Коротка анотація до курсу

Курс спрямований на ознайомлення аспірантів з основами математичних методів в кібербезпеці щодо перспективних методів криптографічного захисту інформації (КЗІ), а саме: як обґрунтовувати, вибирати та застосовувати математичні методи КЗІ при кібернетичному захисті від класичних, квантових та атак сторонніми каналами, результатом якого повинна бути підготовленість проводити інформаційний пошук з обраної теми, організовувати, планувати та проводити наукові дослідження, аналізувати і оформлювати їх результати, доповідати та опубліковувати результати, що отримані в процесі проведених наукових досліджень.

2. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни є навчання аспірантів існуючим та перспективним постквантовим математичним методам та стандартизованим алгоритмам криптографічного захисту інформації в інформаційній та кібербезпеці, навчання аспірантів сучасним методам синтезу та аналізу асиметричних криптоперетворень типу електронний підпис(ЕП), асиметричний шифр (АСШ) та криптографічний протокол, включаючи протокол інкапсуляції ключів(ПІК), принципам і технологіям підготовки за результатами досліджень звітів та наукових публікацій у вибраному напрямку.

Основні цілі курсу – формування у аспірантів певних знань та вмінь з:

- вибору теми дослідження щодо кіберзахисту на основі застосування КЗІ;
- формулювання назви роботи та вимог щодо КЗІ при кіберзахисті;
- визначення об'єкта і предмета дослідження КЗІ при кіберзахисті ;
- визначення мети і задач досліджень КЗІ при кіберзахисті;

- обгрунтування вимог до рівнів кіберзахисту та вибору методів дослідження;
- роботи з літературою щодо КЗІ при кіберзахисті;
- синтезу та аналізу криптоперетворень типу ЕП, АСШ. ПІК тощо;
- формулювання висновків, пропозицій та рекомендацій;
- обробки і представлення результатів дослідження;
- етичного кодексу автора наукових публікацій, у тому числі сформувати неприйняття академічного шахрайства, включаючи плагіат та самоплагіат.

3. Формат курсу – очний.

4. Результати навчання

За результатами вивчення дисципліни аспіранти повинні

ЗНАТИ:

- криптографічні механізми та послуги в кібербезпеці;
- науково – технічні основи оцінки та аналізу математичних методів КЗІ;
- сутність та аналіз математичних методів КЗІ в кібербезпеці;
- основні математичні методи та системи аналізу криптографічної стійкості механізмів КЗІ;
- вимоги до системи національної стандартизації у галузі КЗІ;
- принципи визначення об'єкта і предмета дослідження, мети і задач, вибору методів дослідження;
- етичні принципи, яких мають додержуватися автори наукових публікацій;

ВМІТИ:

- обґрунтовувати та вибирати критерії та показники оцінки методів КЗІ;
- обґрунтовувати вибір та застосовувати методики аналізу існуючих та перспективних механізмів КЗІ в кібербезпеці;
- демонструвати уміння проводити пошук інформації з різних джерел, її обробку та аналіз із залученням сучасних інформаційних технологій;
- планувати, здійснювати та оформляти власне наукове дослідження, присвячене важливій проблемі сучасної науки у галузі кибербезпеки в частині КЗІ;
- демонструвати уміння представляти результати досліджень на державній та одній з іноземних мов.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
Самостійна робота	150
Разом:	180

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /
2020	3	125 Кібербезпека	2	Нормативна (Обов’язкова)

7. Пререквізити

Попередньо прослухані курси: Методологія і організація наукових досліджень (підготовка магістрів за спеціальністю 125 (або іншою з галузі знань 12 – інформаційні технології)).

8. Технічне та програмне забезпечення/обладнання

Для виконання практичних робіт студентам знадобиться програмне та технічне забезпечення: сучасні мови програмування, програмні моделі та бібліотеки КЗІ, програмні пакети реалізації постквантової та існуючої криптографії, програмні моделі методик оцінки та порівняння систем КЗІ, в тому числі пакет «Магма», макети «Інфраструктури відкритого ключа» та « Елементи систем електронного голосування».

9. Політики курсу

Політика доброчесного навчання та стимулювання: передбачає бонуси (додаткові бали за творчо інноваційно виконані завдання) та штрафи (позбавлення відповідних балів за невиконані завдання та пропуск занять без поважних причин).

Політика академічної доброчесності: виконання завдань за персональними варіантами та вхідними даними, що виключає можливість використання чужих результатів.

10. Схема курсу

Тиж. / акад. год.	**Тема, план, короткі тези**	**Форма діяльності (заняття)* / Формат****	**Матеріали**	**Завдання, год**
Тиж. 1 / 2 год.	Розділ 1. Л.1. Вступ. Класифікація та вимоги до математичних методів криптографічного захисту інформації (КЗІ). Комплексні системи КЗІ та їх моделі. Моделі безпеки на основі КЗІ. Класичні та постквантові механізми КЗІ.	Лекція / (*аудиторна*)	Презентація лекції, та електронна лекція. Апаратні засоби КЗІ.	Ознайомитись з літературою, переглянути презентацію, доопрацювати лекцію згідно завдання, 4 год
Тиж. 2 / 2 год	Розділ 1. Л.2. Сутність та властивості асиметричних та симетричних механізмів та методів КЗІ. Аналіз стану стандартизації та застосування механізмів та методів КЗІ при розробці національних та міжнародних асиметричних та симетричних алгоритмів КЗІ.	Лекція / *аудиторна*	Презентація лекції та електронна лекція. Копії та презентація національних та міжнародних стандартів	Ознайомитись з літературою, переглянути презентацію, доорацювати лекцію згідно завдання, 4 год
Тиж. 3 / 2 год	Розділ 1. ПЗ (семінар) 1.Сутність та властивості асиметричних та симетричних механізмів КЗІ. Аналіз математичних методів	Семінарське заняття(СЗ) / *аудиторне*	Перелік джерел до ПЗ, Індивідуальне завдання до ПЗ (СЗ), Копії	Виконати завдання до ПЗ (виступ та захист доповіді на семінарі), 22 год

	побудування перспективних національних та міжнародних асиметричних та симетричних механізмів КЗІ. Моделі безпеки на основі КЗІ. Математичні методи національних постквантових стандартів КЗІ		та презентація національних та міжнародних стандартів	
Тиж. 4 / 2 год	Розділ 2. Л.3. Критерії та показники оцінки безпечності механізмів КЗІ. Математичні основи оцінки та порівняння механізмів КЗІ. Безумовні та умовні критерії та методики оцінки механізмів КЗІ.	Лекція / *аудиторна*	Презентація лекції, та електронна лекція. Індивідуальні завдання	Ознайомитись з літературою, переглянути презентацію, доопрацювати лекцію згідно завдання, 4 год
Тиж. 5 / 2 год	Розділ 2. Л.4. Приклади застосування методик для аналізу існуючих стандартизованих методів та алгоритмів КЗІ в кібербезпеці.	Лекція / *аудиторна*	Презентація лекції та електронна лекція. Індивідуальні завдання. Методика аналізу КЗІ.	Ознайомитись з літературою, доопрацювати лекцію згідно завдання, ознайомитись з застосуванням методики 6 год
Тиж. 6 / 2 год	Розділ 2. ПЗ.2 Методика оцінки та порівняння існуючих та постквантових методів криптоперетворень	Практичне заняття / *аудиторне*	Перелік джерел до ПЗ, Індивідуальне завдання тв. виступ на семінарі.	Виконати завдання та його захист на ПЗ, 14 год
Тиж. 7 / 2 год	Розділ 2. ПЗ.3 Безумовні та умовні критерії та методики оцінки механізмів КЗІ. Прагматичні критерії та методики їх застосування. Приклади застосування методик для аналізу існуючих перспективних алгоритмів КЗІ в кібербезпеці.	Практичне заняття / *аудиторне*	Перелік джерел до ПЗ, Індивідуальне завдання до ПЗ.	Виконати завдання до ПЗ та його захист 14 год
Тиж. 8 / 2 год	Розділ 3. Л.5. Сутність та аналіз математичних методів КЗІ в кібербезпеці. Класифікація, вимоги та властивості класичних методів КЗІ. Класифікація, вимоги та властивості постквантових механізмів КЗІ.	Лекція / *аудиторна*	Презентація лекції та електронна лекція. Індивідуальні завдання до семінару..	Ознайомитись з літературою, доопрацювати лекцію та виконати індивідуальне завдання, 4 год
Тиж.9 / 2 год	Розділ 3. Л.6. Порівняльний аналіз існуючих та	Лекція / *аудиторна*	Презентація лекції та	Ознайомитись з літературою,

	перспективних механізмів КЗІ. Приклади оцінки та аналізу існуючих та перспективних стандартизованих алгоритмів КЗІ в кібербезпеці.		електронна лекція. Індивідуальні завдання до ПЗ	переглянути презентацію, доопрацювати лекцію та виконати індивідуальне завдання, 6 год
Тиж.10 / 2 год	Розділ 3. СЗ 4.. Класифікація, вимоги та властивості класичних методів КЗІ. Класифікація, вимоги та властивості постквантових механізмів КЗІ. Порівняльний аналіз існуючих та перспективних механізмів КЗІ.	Семінарське заняття / *аудиторне*	Перелік джерел до ПЗ, Індивідуальне завдання та теми виступів на семінарі.	Виконати завдання та підготовка доповіді на семінар, 16 год
Тиж. 11 / 2 год	. Розділ 3. ПЗ 5. Сутність та аналіз математичних методів КЗІ в кібербезпеці. Класифікація, вимоги та властивості класичних методів КЗІ. Класифікація, вимоги та властивості постквантових механізмів КЗІ.	Практичне заняття / *аудиторне*	Перелік джерел до ПЗ, Індивідуальне завдання до ПЗ.	Виконати завдання до ПЗ (захист завдання), 14 год
Тиж. 12 / 2 год	Розділ 4. Л 7. Основні математичні методи криптографічного аналізу стійкості методів КЗІ. Класифікація, призначення та можливості механізмів та методів КЗІ. Методи криптоаналізу існуючих стандартизованих алгоритмів КЗІ. Класифікація, вимоги та моделі безпеки щодо механізмів КЗІ для постквантового періоду	Лекція / *аудиторна*	Презентація лекції та електронна лекція. Індивідуальні завдання. Перелік джерел до семінару	Ознайомитись з літературою, доопрацювати лекцію згідно завдання, 4 год
Тиж. 13 / 2 год	Розділ 4. Л. 8. Математичні основи методик оцінки та порівняння перспективних проектів та стандартів КЗІ для постквантового періоду. Приклади порівняння проектів та стандартів КЗІ для постквантового періоду	Лекція / *аудиторна*	Презентація лекції та електронна лекція. Індивідуальні завдання. Перелік джерел до семінару.	Ознайомитись з літературою, доопрацювати лекцію згідно завдання, 6 год
Тиж. 14 / 2 год	Розділ 4. СЗ.6. . Підготовка проекту доповіді та її презентації відповідно до вимог з написання та супроводження наукових доповідей.	Семінарське заняття / *аудиторне*	Подання та захист проекта доповіді на семінарі	Підготувати доповідь та презентацію доповіді для виступу на НТК та її захист на семінарі, 16 год.

Тиж. 15. 2 год	Розділ 2. СЗ.7. Підготовка проекту науково – практичної статі та її презентації відповідно до вимог з написання та супроводження наукової статі	Семінарське заняття / *аудиторне*	Подання та захист проекта статі на семінарі	Підготувати проект статі та її захист на семінарі, 16 год.

11. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	участь в роботі впродовж семестру – 100 балів. Розподіл балів, що присвоюються аспірантам з навчальної дисципліни «Математичні методи в кібербезпеці», є сумою балів за виконання всіх практичних завдань, підготовки звітних матеріалів, підготовки та виступів на семінарах, а також підготовки проектів доповідей та статей.
Практичні заняття	Аспірант отримує максимальну кількість балів за індивідуальне завдання, якщо: завдання виконане повністю та без допомоги викладача; аспірант самостійно може узагальнити, систематизувати матеріал та вільно застосовує його у стандартних ситуаціях та у ситуаціях невизначеності.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання та захист всіх індивідуальних практичних завдань, доповідей на семінарах та звітів.

Розподіл балів, які отримують аспіранти за результатами контролю поточної успішності

Вид заняття / контрольний захід	**Оцінка** N_{max}
Практичні(семінарські) заняття	
СЗ 1	6
ПЗ 2	7
СЗ 3	10
ПЗ 4	13
ПЗ 5	10
СЗ 6	10
СЗ 7	14
Підготовка та прийняття доповіді на НТК	10
Підготовка та отримання позитивної рецензії на статтю	20
Всього за семестр	100

Схема нарахування балів

Бали за поточний контроль знань по розділам протягом семестру				Курсова робота	Разом сума балів у семестрі	Іспит	Загальна сума балів
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4		60	40	100
10	15	15	20				

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань студентів за виконання завдань семінарів та практичних занять

Визначення	Кількість балів*
Завдання з практичного та семінару виконане самостійно в повному обсязі. Звіт оформлений акуратно відповідно до вимог методичних вказівок. При захисті звіту чи виступі на семінарі показано розуміння суті і змісту проведених досліджень, підтверджено самостійність та відсутність прямого плагіату.	14-15
Завдання з практичного заняття та семінару виконане самостійно в повному обсязі. Звіт оформлений достатньо акуратно відповідно до вимог методичних вказівок. При захисті звіту чи виступі на семінарі були виявлені незначні помилки у знанні теоретичного матеріалу.	11-13
Завдання з практичного заняття та семінару виконане в повному обсязі. Звіт оформлений достатньо акуратно, в оформленні звіту є незначні недоліки. При захисті звіту та виступі на семінарі були виявлені незначні помилки у знанні теоретичного матеріалу.	8-10
Завдання з практичного заняття та виступ на семінарі виконане. Звіт оформлений з помилками і недоліками. При захисті звіту та виступі на семінарі були виявлені суттєві помилки у знанні теоретичного матеріалу або виявлені неточності.	5-7
Показано недосконале знання навчального матеріалу, допущені суттєві помилки, які носять принциповий характер. Звіт оформлений з помилками і суттєвими недоліками.	1-5

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирьох шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
<50	не задовільно

12. Рекомендована література

12.1 Основна література

1. Горбенко Ю. І. Методи побудування та аналізу криптографічних систем: монографія. / Ю. І. Горбенко. Х. Під заг. Ред.. Горбенко І.Д.: Форт, 2015. – 959 с.

2. Горбенко І. Д. Постквантова криптографія та механізми її реалізації / І. Д. Горбенко, О. О. Кузнєцов, О. В. Потій, Ю. І. Горбенко, Р. С. Ганзя, В. А. Пономар // Радіотехніка. – 2014. – Вип. 184. – С. 32-52.

3. Neal Koblitz and Alfred J. Menezes A Riddle wrapped in an Enigma. Department of Mathematics, Box 353.350, University of Washington, Seattle, WA 98195 U.S.A. – Режим доступу: https://eprint.iacr.org/2015/1018.pdf.

4. Lily Chen Report on Post-Quatum Cryptography. NISTIR 8105 (DRAFT) / Lili Chen, Stephen Jordan, Yi-Kai-Liu, Dustin Moody, Rene Peralta, Ray Perlner, Daniel Smith-Tone // – Режим доступу:http://csrc.nist.gov/publications/drafts/nistir-8105/nistir_8105_draft.pdf.

5. Gorjan Alagic NISTIR 8309 Status Report on the Second Round of the NIST Post-Quantum Cryptography Standardization Process / Gorjan Alagic, Jacob Alperin-Sheriff, Daniel Apon, David Cooper, Quynh Dang, John Kelsey, Yi-Kai Liu, Carl Miller, Dustin Moody, Rene Peralta, Ray Perlner, Angela Robinson, Daniel Smith-Tone //. – Режим доступу: https://doi.org/10.6028/NIST.IR.8309.

6. Gorbenko I. D. Calculation of general parameters for NTRU Prime Ukraine of 6-7 levels of stability / I. D. Gorbenko, A. N. Alekseychuk, O. G. Kachko, M. V. Yesina, I. V. Stelnik, S. O. Kandy, V. A. Bobukh, V. A. Ponomar // Telecommunications and Radio Engineering, 2019. – Volume 78, Issue 4 – P. 327-340. DOI: 10.1615/TelecomRadEng.v78.i4.40.

7. Gorbenko I.D. Methods of building general parameters and keys for NTRU Prime Ukraine of 5th–7th levels of stability. Product form / I.D. Gorbenko, O.G. Kachko, Yu.I. Gorbenko, I.V. Stelnik, S.O. Kandyi, M.V. Yesina // Telecommunications and Radio Engineering, 2019. – Volume 78, Issue 7 – P. 579-594. DOI: 10.1615/TelecomRadEng.v78.i7.30.

8. Gorbenko I. D. Analysis of asymmetric NTRU Prime IIT Ukraine encryption algorithm with regards to known attacks / I. D. Gorbenko, O. G. Kachko, M. V. Yesina // Telecommunications and Radio Engineering, 2018. – Volume 77, Issue 9 – P. 799-816. DOI: 10.1615/TelecomRadEng.v77.i9.50.

9. Gorbenko I. D. General statements and analysis of the end-to-end encryption algorithm NRTU Prime IIT Ukraine / I. D. Gorbenko, O. G. Kachko, M. V. Yesina // Радиотехника. – Х. : Харьковский национальный университет радиоэлектроники, 2018. – Выпуск 193 – С. 5–16.

10. Gorbenko I.D. Methods of building general parameters and keys for NTRU Prime Ukraine of 5th–7th levels of stability. Product form / I.D. Gorbenko, O.G. Kachko, Yu.I. Gorbenko, I.V. Stelnik, S.O. Kandyi, M.V. Esina // Радиотехника. – Х. : Харьковский национальный университет радиоэлектроники, 2018. – Выпуск 195 – С. 5–16.

11. Gorbenko I.D. Calculation of general parameters for NTRU Prime Ukraine of 6-7 levels of stability / I.D. Gorbenko, A.N. Alekseychuk, O.H. Kachko, M.V. Yesina, V.A. Bobukh, S.O. Kandyi, V.A. Ponomar // Радиотехника. – Х. : Харьковский национальный университет радиоэлектроники, 2018. – Выпуск 195 – С. 17–26.

12. Горбенко І. Д. Методи обчислення системних параметрів для електронного підпису «Crystals-Dilithium» 128, 256, 384 та 512 біт рівнів безпеки / І.Д. Горбенко, А.М. Олексійчук, О.Г. Качко, Ю.І. Горбенко, М.В. Єсіна, С.О. Кандій // Радіотехніка. – Х. : Харківский національний університет радіоелектроніки, 2020. – Вип. 202. С. 5-28.

13. Горбенко І. Д. Генерація загальносистемних параметрів для криптосистеми Falcon для 256, 384, 512 біт безпеки / І. Д. Горбенко, С. О. Кандій, М. В. Єсіна, Є. В. Острянська // Радіотехніка. – Х. : Харківский національний університет радіоелектроніки, 2020. – Вип. 202. С. 57–63.

14. Vadim Lyubashevsky CRYSTALS-Dilithium / Vadim Lyubashevsky, Léo Ducas, Eike Kiltz, Tancrède Lepoint, Peter Schwabe, Gregor Seiler, Damien Stehlé //. Submission to the NIST Post-Quantum Cryptography Standardization, 2017. – Режим доступу: https://pq-crystals.org/dilithium.

15. Falcon. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://csrc.nist.gov/projects/post-quantum-cryptography/round-1-submissions.

12.2 Допоміжна література

1. .Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. ДСТУ 3008-2015. – Чинний від 2017-07-01. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 26 с. – (Національний стандарт України).

2. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015. – Чинний від 2016-07-01. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 16 с. – (Національний стандарт України).

3. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. URL: http://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf.

4. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд "Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики"; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова – К.; Таксон, 2016. – 234 с.

5. Мчедлов-Петросян Н. О. Этический аспект научных публикаций в условиях информационного взрыва // Вісник НАН України, 2014, № 8. – С. 77-87.

6. Михельсон Т. Н., Успенская Н. В. Как писать по-английски научные статьи, рефераты и рецензии. – Санкт-Петербург : «Специальная литература», 1995. – 101 с.

13. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. ETSI GR QSC 001 V.1.1.1 (2016-07). Quantum-Safe Cryptography (QSC); Quantum-safe algorithmic framework. – Режим доступу: https://www.etsi.org/deliver/etsi_gr/QSC/001_099/001/01.01.01_60/gr_QSC001v010101p.pdf.

2. Vadim Lyubashevsky CRYSTALS-Dilithium / Vadim Lyubashevsky, Léo Ducas, Eike Kiltz, Tancrède Lepoint, Peter Schwabe, Gregor Seiler, Damien Stehlé //. Submission to the NIST Post-Quantum Cryptography Standardization, 2017. – Режим доступу: https://pq-crystals.org/dilithium.

3. Falcon. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://csrc.nist.gov/projects/post-quantum-cryptography/round-1-submissions.

4. Thomas Pornin New Efficient, Constant-Time Implementations of Falcon

5. ДСТУ 7564:2014 Інформаційні технології. Криптографічний захист інформації. Функція гешування. – Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=66229.

6. ДСТУ 7624:2014 Інформаційні технології. Криптографічний захист інформації. Алгоритм симетричного блокового перетворення. – Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/2878521/.

7. ДСТУ 8845:2019 Інформаційні технології. Криптографічний захист інформації. Алгоритм симетричного потокового перетворення. – Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=82494.

8. ДСТУ 8961:2019 Інформаційні технології. Криптографічний захист інформації. Алгоритми асиметричного шифрування та інкапсуляції ключів. – Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc

9. Горбенко Ю. І. Моделі загроз щодо асиметричних криптоперетворень

перспективного електронного підпису / Ю.І. Горбенко, М.В. Єсіна, В.В. Онопрієнко, Г.А. Малєєва // Радіотехніка. – Х. : Харківський національний університет радіоелектроніки, 2020. – Вип. 202. С. 72–78.

10 Горбенко Ю. І. Основні положення щодо моделі безпеки для асиметричних криптоперетворень типу ЕП з урахуванням вимог та загроз постквантового періоду/ Ю.І. Горбенко, О.В. Потій, В.В. Онопрієнко, М.В. Єсіна, Г.А. Малєєва // Радіотехніка. – Х. : Харківский національний університет радіоелектроніки, 2020. – Вип. 202. С. 28-36.

11. Yesina Maryna, Gorbenko Yurij (supervisor). Methods of cryptographic primitives comparative analysis // Inżynier XXI wieku ("Engineer of XXI Century" – the VI Inter University Conference of Students, PhD Students and Young Scientists: University of Bielsko-Biala, Poland, December 02, 2016). – Bielsko-Biała: Wydawnictwo Naukowe Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, 2016. – P. 451–462. – ISBN 978-83-65182-51-7. – Chapter in monograph.

12. J. Ding Rainbow / J. Ding, M. Chen, A. Petzoldt et al.//, 2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://csrc.nist.gov/CSRC/media/Projects/Post-Quantum-Cryptography/documents/round-2/submissions/Rainbow-Round2.zip.

13. Gorbenko I. Examining a possibility to use and the benefits of post-quantum algorithms dependent on the conditions of their application / Gorbenko I., Ponomar V. // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. – 2017. – Vol. 2 NO 9 (86). – P.21–32. – Режим доступу: http://journals.uran.ua/.